

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce **Mgr. J. K.,** zastoupeného Mgr. Martinem Lorencem, advokátem se sídlem Olomouc, Krapkova 452/38, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje,** se sídlem Olomouc, Jeremenkova 40a, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 19. 6. 2017, č. j. 72 A 33/2015 - 36,

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 19. 6. 2017, č. j. 72 A 33/2015 - 36, **se zrušuje.**

II. Rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 23. 11. 2015, č. j. KUOK 103333/2015, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto orgánu k dalšímu řízení.

III. Rozhodnutí Magistrátu města Olomouce ze dne 29. 7. 2015, č. j. SMOL/165728/2015/OARMV/PNL/Sme, **se zrušuje.**

IV. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na nákladech soudního řízení částku 24.456 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím Krajského úřadu Olomouckého kraje (dále též jen „žalovaný“) ze dne 23. 11. 2015, č. j. KUOK 103333/2015, bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Olomouce, odboru agendy řidičů a motorových vozidel (dále též jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 29. 7. 2015,

č. j. SMOL/165728/2015/OARMV/PNL/Sme, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Prvoinstančním rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu"), v příčinné souvislosti s porušením § 5 odst. 1 písm. f) tohoto zákona, za což mu byla uložena pokuta ve výši 25.000 Kč, sankce zákazu činnosti, spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel po dobu 12 měsíců a povinnost uhradit náklady přestupkového řízení. Uvedeného přestupku se měl žalobce dopustit tím, že dne 30. 12. 2014 kolem 03:05 hodin v Olomouci, na ulici Kafkova, se jako řidič osobního motorového vozidla VW Passat, RZ X, odmítl podrobit vyšetření (dechové zkoušce a lékařskému vyšetření s odběrem biologických materiálů) ke zjištění, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn alkoholem. Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou; rozsudkem Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 19. 6. 2017, č. j. 72 A 33/2015 - 36, byla žaloba zamítnuta.

[2] V odůvodnění tohoto rozsudku krajský soud nejdříve nepřisvědčil žalobním námitkám týkajícím se náležitosti omluvy žalobce z ústního jednání o přestupku, konaného dne 24. 4. 2015. Z ustanovení § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích"), krajský soud vyvodil, že podmínkou náležité omluvy je (1) důležitý důvod, pro který není možná účast na ústním jednání, a (2) bezodkladnost jeho sdělení. Zdůraznil přitom, že v souzené věci o bezodkladnosti omluvy nebylo sporu, spornou byla otázka důležitosti důvodu. Dle názoru krajského soudu byl tento neurčitý právní pojem vyložen správními orgány v souladu se zákonem i judikaturou. Z diagnózy (*prostatis acuta*) a zejména přídatného textu („*Zítra odběry – k výsledkům za týden, masáž prostaty ve čtvrtek nebo pátek.*") totiž ani laik ani odborník nedovodí, že by žalobci jeho zdravotní stav znemožňoval dostavit se k nařízenému ústnímu jednání; v době konání jednání tedy správní orgán I. stupně neměl k dispozici žádné údaje o tom, že by žalobce nebyl schopen je absolvovat. Krajský soud dále uvedl, že takové potvrzení žalobce doložil až měsíc po provedeném jednání dne 22. 5. 2015 (doporučení klidového režimu na lůžku, s konstatováním, že žalobce „*nebyl schopen zúčastnit se po dobu minimálně jednoho týdne žádného úředního jednání*"), nicméně již nebyl vysvětlen rozpor mezi lékařskými zprávami. Za uvedené situace proto dle krajského soudu správní orgán I. stupně oprávněně považoval důvod omluvy za nedostatečně doložený, neboť nebylo prokázáno, že v době ústního jednání důvod omluvy (zdravotní obtíže) byl takového rázu, že žalobci znemožňoval se k jednání dostavit a přestupek projednat. Zdůraznil, že řádné doložení důvodů omluvy je na tom, kdo se z nařízeného jednání omlouvá; to znamená, že bylo na žalobci, aby správnímu orgánu I. stupně doložil lékařský záznam, který by jednoznačně osvědčil, že nebyl projednání přestupku schopen absolvovat. Protože žalobci nic nebránilo řádně doložit důvod omluvy již před nařízeným ústním jednáním, k lékařské zprávě ze dne 21. 5. 2015 krajský soud nepřihlížel. S ohledem na uvedené nepovažoval krajský soud omluvu z nařízeného jednání za omluvu z důležitého důvodu ve smyslu § 74 zákona o přestupcích, v důsledku čehož mohl správní orgán věc projednat v nepřítomnosti žalobce. Doplnil, že se žalobce mýlí, jestliže se domnívá, že bylo povinností správního orgánu jej informovat o tom, že nepovažoval omluvu za důvodnou, aby na toto negativní stanovisko mohl ještě zareagovat. Vzhledem k tomu, že první, nedoložená omluva byla správnímu orgánu doručena den před konáním ústního jednání, nebyl dle krajského soudu správní orgán I.

stupně povinen žalobce informovat o tom, že jeho omluva nebyla důvodná, a to tím spíše, jestliže žalobce v písemné omluvě neuvedl žádný telefonický kontakt či e-mail.

[3] Neopodstatněnou shledal krajský soud rovněž námitku, dle které měli být kromě dvou zasahujících policistů vyslechnuti jako svědci též třetí zasahující policista P. a spolucestující žalobce D. d. M.. Krajský soud se totiž ztotožnil se správními orgány v názoru o jejich nadbytečnosti, neboť skutkový stav byl dostatečně zjištěn již výslechy dvou zasahujících policistů s tím, že jejich výpovědi byly věrohodné, bez rozporů a o předmětném skutku podaly takový obraz, že o něm nebyly důvodné pochybnosti.

[4] Konečně k žalobní námitce, že žalobce v posledních letech nespáchal žádný přestupek a že za přezkoumávaný přestupek mu byly odečteny body, krajský soud konstatoval, že tyto skutečnosti nemají vliv na posouzení viny žalobce či náležitosti omluvy z ústního projednání přestupku.

[5] Proti tomuto rozsudku brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, odkazující na důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[6] Stěžovatel především namítá, že krajský soud při posuzování důvodnosti omluvy z nařízeného jednání vychází z přepjatého formalismu, nerespektujícího specifika dané situace a smysl a účel příslušných zákonných ustanovení. Zásadní pochybení soudu spatřuje stěžovatel v posouzení otázky důležitosti důvodu omluvy, a to s ohledem na závěr, že „*žalobce dostatečným způsobem nedoložil důvod své omluvy.*“ V tomto kontextu stěžovatel zdůrazňuje, že (1) omluva byla bezodkladná (s čímž se ostatně soud ztotožnil), (2) v omluvě byl uveden důvod, který mu znemožňoval účast na jednání, a (3) důvod omluvy byl náležitě doložen (v rámci objektivních možností). Stěžovatel má za to, že dostatečným způsobem doložil důvod své omluvy, neboť ještě před jednáním předložil lékařskou zprávu ze dne 20. 4. 2015, z níž vyplývá diagnóza *prostatis acuta*. Krajský soud se mýlí, pokud konstatuje, že „*z diagnózy a zejména přídatného textu ani laik ani odborník nedovodí, že stav žalobce by mu znemožňoval dostavit se k nařízenému ústnímu jednání,*“ a že „*správnímu orgánu I. stupně z ničeho v doložené lékařské zprávě dne 21. 4. 2014 neplynulo, že by žalobce nebyl schopen jednání o přestupku absolvovat.*“ Dle stěžovatele to však plyne z podstaty diagnózy, jelikož nedílnou součástí léčby akutní prostatitidy je totiž mimo jiné klidový a pitný režim nemocného na lůžku; k vyhledání takových informací přitom není třeba lékařského vzdělání či zvláštní odbornosti, neboť tyto informace lze snadno vyhledat na internetu. Stěžovatel tedy trvá na tom, že se jednalo o řádnou a důvodnou omluvu, v důsledku čehož mělo být jednání odročeno. Pokud snad měl správní orgán I. stupně o důvodnosti omluvy nějaké pochybnosti, měl podle ustálené judikatury (například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2014, č. j. 7 As 111/2013 – 20, a ze dne 9. 7. 2015, č. j. 6 As 97/2015 – 27) stěžovatele vyzvat k jejich rozptýlení. Takový postup však nebyl aplikován, v důsledku čehož došlo k podstatnému zásahu do procesních práv stěžovatele (§ 74 odst. 1 zákona o přestupcích, § 2 odst. 3 a § 4 odst. 4 správního řádu, čl. 36 a čl. 38 zejména odst. 2 Listiny základních práv a svobod).

[7] Podle stěžovatele neobstojí ani názor krajského soudu, dle kterého neměl správní orgán I. stupně, vzhledem k termínu nařízeného jednání, reálnou možnost stěžovatele vyrozumět o neakceptaci omluvy, neboť v lékařské zprávě ze dne 20. 4. 2015 je telefonický

kontakt uveden (ostatně je uveden i na úředním záznamu ze dne 30. 12. 2014). Uvedené procesní pochybení pak nebylo zhojeno ani vyrozuměním o možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí. Pokud krajský soud poukazuje na údajný rozpor mezi lékařskými zprávami, má stěžovatel za to, že nerozpoznal rozdíl v léčebných úkonech a v ostatních činnostech. Stěžovatel rovněž poukazuje na fakt, že se jednalo o první omluvu z nařízeného jednání a nešlo tedy o obstrukci. Stěžovatel uznává, že lékařská zpráva ze dne 20. 4. 2015 explicitně nedokládala jeho neschopnost se po dobu *„x dnů“* dostavit k úřednímu jednání, a že takovou informaci obsahovala až doplňující zpráva ze dne 21. 5. 2015, kterou si vyžádal pro účely předmětného správního řízení po zjištění, že ústní jednání proběhlo bez jeho účasti. Zde však zdůrazňuje, že pacient není osobou, která určuje a ovlivňuje obsah lékařské zprávy; lékařská zpráva je pouhou *„medicínskou zkratkou poskytnutých informací“*, nejedná se o doslovný záznam sdělení slov lékaře (v mnoha případech je instrukce k léčení dávána pouze ústně). Zároveň také upozorňuje na výhodu obstruujících obviněných (kteří jistě požádají lékaře o výslovné sdělení, že nejsou schopni dostavit se k úřednímu jednání) oproti těm skutečně nemocným (kteří jsou v danou chvíli ovládáni jinými myšlenkami, než jsou úvahy o možné neakceptaci omluvy v důsledku absence uvedeného sdělení).

[8] V další části kasační stížnosti stěžovatel rozporuje i krajským soudem aprobované závěry správních orgánů o nadbytečnosti provádění výslechů svědků P. a D. d. M. s poukazem na premisu věrohodnosti výpovědí vyslechnutých policistů S. a Ch.. Stěžovatel nezpochybňuje premisu, dle které není důvod bez dalšího zpochybňovat hodnověrnost svědecké výpovědi policistů, má však za to, že tato presumpce věrohodnosti je dána jen tehdy, neexistuje-li konkrétní důvod k opačnému závěru; ten však nemůže existovat, jestliže nebyl proveden navrhovaný výslech spolujezdce D. d. M. Zároveň stěžovatel poukazuje na skutečnost, že nebyl vyslechnut ani policista P., ačkoliv ze zasahujících policistů měl nejlépe ovládat anglický jazyk. Význam této výpovědi je evidentní s přihlédnutím k faktu, že pan d. M. hovoří anglicky a neovládá český jazyk. Uvedené dle stěžovatele nutně vede k pochybám o řádném zjištění skutkového stavu věci.

[9] Žalovaný se ke kasační stížnosti nijak nevyjádřil.

[10] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[11] Kasační stížnost je důvodná.

[12] Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu především z důvodu nesprávného posouzení právní otázky podmínek náležité omluvy z ústního projednání přestupků [kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Skutkové okolnosti věci nejsou mezi účastníky sporné a kasační stížnost se týká výhradně procesních aspektů předcházejícího správního řízení, a to pouze ve vztahu k posouzení důvodnosti omluvy stěžovatele z nařízeného jednání.

[13] Podle ustanovení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích platí, že *o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat*

pokračování

jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu. Z citovaného ustanovení tedy vyplývají obligatorní podmínky pro projednání věci v nepřítomnosti osoby obviněné ze spáchání přestupku: (I) obviněný musí být především řádně předvolán a poučen o tom, v jakých případech může být jednáno bez jeho účasti; (II) obviněný se odmítne k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.

[14] V posuzovaném případě žádný z účastníků nezpochybňuje řádné předvolání stěžovatele k přestupkovému jednání dne 24. 4. 2015 a poučení o následcích pro případ, že by se k jednání nedostavil. První podmínka pro konání ústního jednání bez účasti stěžovatele je tak splněna.

[15] Pokud jde o podmínku druhou, výklad pojmu *„náležitá omluva“* byl předmětem řady rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Podmínky náležité omluvy jsou shrnuty například v rozsudku ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 As 25/2013 – 23 (všechna citovaná rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), dle kterého „[a]*by mohla být omluva obviněného z přestupku z nařízeného ústního jednání považována za náležitou, musí být splněny tři podmínky: 1) Obviněný se musí omluvit neodkladně, tedy ihned, jakmile mu to okolnosti dovolí. Z toho pohledu nebude náležitá např. omluva učiněná těsně před jednáním z důvodu, o němž obviněný věděl a mohl jej sdělit již dříve. 2) V omluvě musí být uveden důvod, který obviněnému účast na jednání znemožňuje. Tomuto požadavku nevyhoví např. omluva s vágním odvoláním se na vyřizování důležitých záležitostí. 3) Důvod omluvy musí být doložen, obviněný tedy musí své tvrzení v rámci objektivních možností prokázat.*“

[16] Za včasnou [ve smyslu bodu (1)] lze přitom považovat pouze takovou omluvu, která byla správnímu orgánu adresována bezodkladně po zjištění překážky vylučující účast obviněného při projednání přestupku a která současně správnímu orgánu došla nejpozději v době, kdy k ní mohl ještě před zahájením jednání přihlédnout (srov. například rozsudek tohoto soudu ze dne 10. 10. 2012, č. j. 1 As 116/2012 – 25). Důležitost důvodu omluvy obviněného z přestupku z neúčasti u ústního jednání [ve smyslu bodu (2)] je přitom třeba posuzovat z hlediska jejího pořadí, obsahu a s ohledem na to, v jakém stadiu řízení byla omluva uplatněna (doba od zahájení správního řízení nebo doba do zániku odpovědnosti za přestupek) a zda ze spisu či jiných skutečností nevyplývá obstrukční snaha obviněného z přestupku působit průtahy v řízení nebo dosáhnout zániku odpovědnosti za spáchání přestupku apod. (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2009, č. j. 7 As 28/2009 – 99).

[17] Ze správního spisu bylo zjištěno, že správní orgán I. stupně stěžovateli oznámil zahájení přestupkového řízení a předvolal jej k ústnímu jednání na pátek 24. 4. 2015; stěžovateli byla uvedená písemnost doručena dne 7. 4. 2015. V reakci na předvolání stěžovatel doručil správnímu orgánu I. stupně dne 21. 4. 2015 (úterý) omluvu z nařízeného jednání ze zdravotních důvodů, kde odkázal na přiloženou lékařskou zprávu ze dne 20. 4. 2015, z níž se podává diagnóza *prostatis acuta* s doporučením *„Zítra odběry – k výsledkům za týden, masáž prostaty ve čtvrtek nebo pátek.“* Správní orgán I. stupně uvedenou omluvu neakceptoval s odůvodněním, že *„z lékařské zprávy nevyplývá pracovní omezení, nebyla ani vystavena pracovní neschopnost,“* a věc projednal v nepřítomnosti stěžovatele. Teprve dne 22. 5. 2015, v návaznosti na upozornění na možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí (z něhož vyplývá, že věc byla projednána v nepřítomnosti stěžovatele),

stěžovatel podrobněji popsal svůj zdravotní stav ke dni 20. 4. 2015 a doložil vyjádření urologa, že byl dne 20. 4. 2015 ošetřen v urologické ambulanci a byl mu doporučen klidový režim na lůžku a pitný režim, s konstatováním, že *„nebyl schopen zúčastnit se po dobu minimálně jednoho týdne žádného úředního jednání.“*

[18] Pokud jde o hodnocení včasnosti omluvy [ve smyslu bodu (1)], z popsaného skutkového stavu je evidentní, že omluva byla stěžovatelem správnímu orgánu I. stupně zaslána bezodkladně po stanovení diagnózy dne 20. 4. 2015 a do jeho dispozice se dostala následujícího dne 21. 4. 2015, tj. 3 dny před konáním ústního jednání. Včasnost omluvy stěžovatele z nařízeného ústního jednání je tedy splněna.

[19] Zbývá tedy posoudit důležitost důvodu omluvy [ve smyslu bodu (2)], respektive jeho prokázání v rámci objektivních možností [ve smyslu bodu (3)]. Důvodem omluvy, který stěžovateli dle jeho tvrzení znemožňoval účast na jednání, byla zdravotní indispozice v podobě akutní prostatitidy. V tomto směru je třeba uznat, že předmětná lékařská zpráva ze dne 20. 4. 2015 skutečně neobsahuje explicitní uvedení důvodu (typu omezené mobility, nařízeného klidu na lůžku aj.), který by stěžovateli bránil jeho účasti při projednání přestupku. Na druhou stranu je však z této lékařské zprávy naprosto zřejmé, že stěžovatele postihla akutní, jistě nepříjemná, zdravotní indispozice, jíž bylo nutno v danou dobu řešit. Za daných okolností se jevilo lidsky vhodné a zároveň žádoucí nařízené jednání přeložit a stěžovatele opětovně předvolat v náhradním termínu, a to i s ohledem na skutečnost, že v jednání stěžovatele nebyly patrny žádné znaky obstrukčního způsobu obhajoby; stěžovatel se z účasti na jednání omluvil prakticky vzápětí po diagnostikování svého zdravotního stavu s dostatečným předstihem před jeho konáním, jednalo se přitom o jeho první omluvu a současně neohrozila ani reálná možnost zmaření účelu přestupkového řízení pro prekluzi odpovědnosti stěžovatele za projednávaný přestupek (jednání bylo nařízeno 4 měsíce po spáchání oznámeného přestupku). Uvedeným postupem by přitom zároveň bylo učiněno zadost obecně stanovené povinnosti součinnosti a vstřícnosti pracovníků správních orgánů vůči adresátům veřejné správy (viz zejména § 4 správního řádu).

[20] I přes vyslovené výhrady nicméně procesní postup správního orgánu I. stupně nepovažuje Nejvyšší správní soud bez dalšího za porušení procesních práv stěžovatele, neboť jde o případ hraniční, kdy podíl na pochybnostech o důvodnosti omluvy nese i sám stěžovatel. Do roviny přímého porušení procesních práv stěžovatele nicméně věc posouvá následný skutkový vývoj věci. Nelze totiž přehlédnout, že stěžovatel správnímu orgánu I. stupně předložil (byť následně, avšak zároveň před vydáním rozhodnutím ve věci) doplňující (nikoliv rozpornou, jak tvrdí krajský soud) lékařskou zprávu ze dne 21. 5. 2015, jíž doložil, že v době jednání mu byl (nad rámec prvotní lékařské zprávy) doporučen klidový režim s tím, že nebyl schopen se v danou dobu účastnit žádného úředního jednání. Z uvedeného tedy jasně vyplývá, že ke dni nařízeného ústního jednání skutečně existoval na straně stěžovatele objektivní důvod, který mu znemožňoval dostavit se k projednání přestupku. Prodlevu při předložení této dodatečné zprávy lze přitom logicky vysvětlit tím, že stěžovatel považoval svou omluvu za akceptovanou, a že jednání proběhlo bez jeho účasti, se dozvěděl až v rámci výzvy vydané podle § 36 odst. 3 správního řádu; právě v reakci na tuto výzvu opatřil a předložil druhou lékařskou zprávu. Jestliže tedy správní orgán I. stupně prvotní omluvu stěžovatele ze dne 20. 4. 2015 neakceptoval a jednání provedl v jeho nepřítomnosti, nejpozději v tomto okamžiku již měl postaveno na jisto, že podmínky pro konání ústního jednání bez účasti stěžovatele nebyly splněny a na něm

provedené důkazy tak nelze pro rozhodnutí ve věci použít. Logický, a z hlediska práva jediný akceptovatelný, postup tak v této situaci spočíval v opětovném provedení ústního jednání, u kterého by byla stěžovateli umožněna účast. Jestliže se tak nestalo, správní orgán I. stupně nepostupoval v intencích shora citovaného rozsudku zdejšího soudu ze dne 14. 5. 2009, č. j. 7 As 28/2009 – 99, dle kterého je důležitost důvodu omluvy účastníka řízení z ústního jednání nutno hodnotit v kontextu dosavadního průběhu řízení (k tomu srov. rovněž rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009 – 66, či ze dne 4. 8. 2015, č. j. 2 As 77/2015 - 38). Nelze proto než konstatovat, že správní orgán I. stupně porušil ustanovení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích, jestliže omluvu stěžovatele z nařízeného jednání neuznal a věc projednal v jeho nepřítomnosti, ačkoliv k takovému postupu nebyly splněny zákonné podmínky. Pokud takový postup aproboval nejen žalovaný, ale následně i krajský soud, nemohou tato rozhodnutí z hlediska zákona obstát, neboť předmětné procesní pochybení mělo nepochybně vliv na zákonnost následně vydaných rozhodnutí správních orgánů.

[21] Pouze pro úplnost Nejvyšší správní soud podotýká, že při svém rozhodování vycházel z premisy, dle které meze práva na spravedlivý proces, které je jedním ze základních práv garantovaných Listinou základních práv a svobod (čl. 36 odst. 1 a 2) a které se uplatní rovněž v řízení o přestupku, je třeba interpretovat v souladu s čl. 4 odst. 4 Listiny. Nabízejí-li se přitom dvě interpretace, z nichž jedna hovoří ve prospěch výkonu práva na spravedlivý proces a druhá proti němu, musí soud vždy zvolit výklad první (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2015, č. j. 2 As 77/2015 – 38).

[22] Protože krajský soud chybně posoudil zákonnost procesního postupu správních orgánů při zjišťování skutkového stavu věci, zatížil svůj rozsudek vadou ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., v důsledku níž Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo, než takový rozsudek zrušit (§ 110 odst. 1, věta první před středníkem s. ř. s.). Jelikož by s ohledem na povahu zjištěné procesní vady v řízení před správním orgánem I. stupně neměl krajský soud jinou možnost, než přenést závazný právní názor zdejšího soudu do svého nového rozsudku a správní rozhodnutí zrušit, přistoupil kasační soud rovněž i ke zrušení správních rozhodnutí obou stupňů a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s., § 78 odst. 3 a 4 s. ř. s.]. Jde o postup reflektující princip ekonomie řízení.

[23] Nejvyšší správní soud nicméně nepřehlédl, že opětovné provedení ústního jednání v předmětné přestupkové věci je vyloučeno pro zánik odpovědnosti stěžovatele za předmětný přestupek v důsledku uplynutí promlčecí doby [viz § 112 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve spojení s § 29 písm. a) a § 32 odst. 3 věty před středníkem téhož zákona; jde o přestupek, za něhož lze uložit pokutu od 25000 Kč do 50000 Kč, k jehož spáchání mělo dojít dne 30. 12. 2014], což vylučuje jakékoli pokračování v daném přestupkovém řízení; k této skutečnosti je správní soud povinen přihlédnout *ex officio*. Správní orgán I. stupně proto pouze postupem dle § 86 odst. 1 písm. h) posledně citovaného zákona zastaví. Za přiměřeného použití § 78 odst. 5 s. ř. s. jsou správní orgány vázány právním názorem vysloveným v tomto rozsudku.

[24] S ohledem na uvedené považuje Nejvyšší správní soud za nadbytečné se dále zabývat zbývající kasační námitkou stran odmítnutých návrhů na doplnění dokazování

v podobě dalších svědeckých výslechů, respektive věrohodnosti svědeckých výslechů již provedených.

[25] Nejvyšší správní soud je posledním soudem, který o věci rozhodl; proto musí rozhodnout i o náhradě nákladů celého soudního řízení. O náhradě nákladů bylo rozhodováno ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého *nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl*. Vzhledem k tomu, že žalovaný byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – stěžovatele, jeho náklady jsou tvořeny především částkou 8.000 Kč za zaplacené soudní poplatky (3.000 Kč za žalobu, 5.000 Kč za kasační stížnost) a dále částkou 12.400 Kč za 4 úkony právní služby jeho zástupce (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, účast na jednání a podání kasační stížnosti) podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů. Přiznána byla též náhrada hotových výdajů zástupce, která činí dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve všech případech 300 Kč za jeden úkon (tj. 1.200 Kč za 4 úkony právní služby). Celkem tak náklady zastoupení tvoří částka 13.600 Kč. Zástupce stěžovatele doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty. Podle § 57 odst. 2 s. ř. s. platí, že *je-li zástupcem účastníka advokát, který je plátcem daně, patří k nákladům řízení rovněž částka, která odpovídá příslušné sazbě daně, vypočtená z odměny za zastupování a z náhrad určených podle § 35 odst. 2 věty druhé*. Náklady řízení za zastoupení včetně daně tedy činí 16.456 Kč; včetně nákladů na soudní poplatky jde celkem o částku 24.456 Kč. Tuto částku je žalovaný povinen zaplatit stěžovateli do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. října 2018

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu